

VÁNOCE NA HORÁCH

Mám rád krajinu zasněženou
mezi kopci dolinou,
mrazivé noci
v Lujzině údolí.
Zdobnické stráně,
sněhové pláně,
křupající sníh
pod nohama.
Mám rád krajinu Orlických hor,
zahalenou do vánočního snění
a novoročních přání.

Jan DAWIDKO

KRAJÁNEK

› Jičínsko › Rychnovsko › Náchodsko
› Trutnovsko › Královéhradecko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje › ročník 20 › číslo 12 › prosinec 2019 › cena 5 Kč

*Veselé Vánoce,
pevné zdraví,
pohodu
a elán
v novém roce*

přeje

*redakce Krajánku
a KV KSČM*

NA ZDRAVÍ V PŘÍŠTÍM ROCE

České zdravotnictví je podle mezinárodního srovnání na velmi dobré, někdy i na špičkové úrovni. Pacienti ale často narážejí na rozpor mezi tím, co garantuje ústava a faktickou situací v jednotlivých regionech. Současný stav je na hranici fungování systému poskytování zdravotní péče, zvláště v otázce v dostupnosti a kvalitě zdravotní péče. Pacienti nepřiměřeně dlouho čekají na potřebná vyšetření a plánované operace. Mnohá nemocniční oddělení jsou omezována nebo uzavírána. Ohroženy jsou i celé nemocnice.

Jde o důsledek nezodpovědné, často nekompetentní a nesystémové politiky všech předchozích polistopadových vlád. Svůj díl odpovědnosti nese také současný ministr zdravotnictví A. Vojtěch (ANO) a to jak některými svými spornými rozhodnutími, tak nedůsledným a nekompetentním řešením dlouhodobých i aktuálních problémů českého zdravotnictví.

Chybí peníze na potřebné rekonstrukce a kvalitní vybavení nemocnic. Ty jsou dlouhodobě podfinancované. V březnu 2019 se ministr vyjádřil, že „stav nemocnic zřizovaných státem je žalostný, stát zaspal v oblasti investic a potřeba je 73 mld. Kč“.

Ministr ale přesto žádné další peníze nepožadoval!

Regionální nemocnice musí být stamilióny dotovány zřizovatelem. Královéhradecký kraj jen v roce 2018 vydal ze svého rozpočtu na udržení nemocnic, dorovnání platů a investice více než 300 mil. korun! Závažným problémem je nedostatek zdravotnických pracovníků. Královéhradeckému holdingu chybí 70 lékařů a 80 sester. Mnohatisícové rozdíly mezi platy a mzdami ve fakultní nemocnici oproti krajským, špatné pracovní podmínky, příjmy z rozpočtového určení daní, nevyhovující

Pokračování na str. 2

››› Slovo předsedkyně KhKV KSČM

BILANCE ROKU

Prosinec je poslední měsíc roku, a tak jako vždy se snažíme bilančovat, co se podařilo a co nikoliv.

V horkém a suchém létě se stala velkým tématem voda. Je hrozné, když je jí moc a jsou povodně a též její nedostatek je pro mnohé problémem. Ekologie se stala nosným tématem. Studenti demonstrovali za zlepšení životních podmínek, za budoucí život na Zemi. Ale pokud tu bude kapitalistický systém, peníze a zisk budou na předním místě, není lidstvu pomoci. Jediné změna systému by vedla k udržitelnému způsobu života. Honba za stále vyšší výrobou, spotřebou a růstem ekonomiky dovede naší společnost ke kolapsu. Bohužel, ač si mnozí uvědomují tato rizika, kolečka výroby se neustále zrychlují, planeta je stále více a více drancována.

Přes všechny problémy, obstrukce v parlamentu, různé kauzy, zdražování, ale též také boj za zvyšování platů se zdá, že větší část společnosti je se současným stavem spokojena a nemá zájem jej měnit.

Celospoolečenské problémy, zvláště je to cena bydlení, tiše probublávají pod povrchem. Nastane bod varu, kdy se budou muset řešit. Měli bychom na mít řešení.

V příštím roce se budou konat volby do krajských zastupitelstev. Musíme nabídnout voličům takové kandidáty, kteří je zaujmou svými postoji k nastoleným problémům, svými kompetencemi a názory.

Na závěr bych všem popřála pěkné prožití vánočních svátků, hodně zdraví a pohody v příštím roce a také trochu toho štěstíčka, aby nám všechny záměry dobře vyšly.

Věra ŽÍŽKOVÁ

NA ZDRAVÍ V PŘÍŠTÍM ROCE

➔ **Dokončení ze str. 1**

způsob vzdělávání jsou příčinou toho, že se nedaří zdravotnický personál udržet a získávat nový. Nestací ani systém stipendií a příspěvků, který kraj zavedl.

Na vině je i soustavné podfinancování zdravotnictví. Česká republika se svými 7 % stále nedosahuje ani průměru – tj. 9 % HDP – EU ve výdajích na zdravotnictví. **KSČM si je vědoma všech těchto problémů, a proto „vybojovala“ pro příští rok dalších 5 miliard korun navíc,** které půjdou prostřednictvím úhradové vyhlášky do zdravotnictví, především do nemocnic a domácí péče. Za nezbytné považujeme systémové nastavení příjmů

do veřejného zdravotního pojištění v podobě pravidelného automatického navyšování plateb za státní pojištění tak, jak to již od roku 2016 navrhuje KSČM. Je pro nás nepřijatelné vytvářet omezení státních finančních prostředků nedostatek a tím otvírat prostor pro zvyšování spoluúčasti pacientů, ať již formou přímých plateb, doplatek, komerčního nebo dvousložkového pojištění.

Musí být narovnány neopodstatněné rozdíly v úhradách zdravotní péče. Je nutné konečně zavést kultivovaný systém hrazení péče podle diagnóz (DRG), změnit organizaci práce v nemocnicích směrem k omezení přesčasů, přehodnotit role jednotlivých profesí, směřovat ke společnému lůžkovému fondu a jednodenní chirurgii. Důležité je i posílení role praktických lékařů s důrazem na prevenci a odpovědnost pacientů za své zdraví. Chceme vytvořit síť moderních „neziskových“ nemocnic garantovanou státem.

Celý systém se neobejde bez dobrého fungování ambulantní péče a vytvoření dvacet let slibované koncepce dlouhodobé, paliativní a domácí péče, včetně stanovení jasných finan-

Mgr. Soňa MARKOVÁ,
stínová ministryně zdravotnictví
za KSČM

))) Jednal KV KSČM

Královéhradecký krajský výbor KSČM se sešel v listopadu v Jičíně za účasti místopředsedy ÚV KSČM pro ekonomiku Václava Orta. Projednával informace z VV ÚV, který se věnoval dostupnosti bydlení a bezpečnostní situaci v republice. Poslanci KSČM hlasovali proti schválení zpráv o hospodaření České televize. V krajském zastupitelstvu se klubu zastupitelů KSČM nelíbilo schválení nákupu drahého CT přístroje pro dvorskou nemocnici (6,5 mil.). Kraji chybí lůžka následné péče a lidé nemají kam z nemocnic odejít. Na boj s kúrovcem je vyčerpáno 6,5 mil. z deseti. KV se dále zabýval přípravou okresních a krajské konference, přípravou voleb do krajského zastupitelstva a spoluprací obecních a městských zastupitelů s okresními výbory. Období konce starého roku a začátku roku nového bude náročné. (vž)

ZDRAVOTNICTVÍ před krajskými volbami

Za rok touto dobou bude mít Královéhradecký kraj nové vedení. Začíná se bilancovat a dotahovat rozpracované úkoly. Rok je v politice velmi krátká doba, a tak mi dovoluji zhodnotit z mého pohledu zdravotnictví ve vztahu k volebnímu programu KSČM. Je nutné napsat, že ve zdravotním výboru Královéhradeckého kraje jsem zůstala sama, oproti minulým letům, kdy jsme KSČM zastupovali tři. Zdravotní výbor řídí Ing. Dana Kracíková, členové výboru jsou kapacity jako bývalý ministr zdravotnictví MUDr. Leoš Heger, senátor MUDr. Jaroslav Malý nebo náměstek ministra zdravotnictví prof. MUDr. Roman Prymula.

Z volebního programu jsme splnili to, že v kraji byla zachována dostupná zdravotní péče, kterou jsme měli ve volebním programu. Nebyla rušena pracoviště, pouze nastala určitá reorganizace oborů v rámci nemocnic, a to v důsledku nedostatku personálu.

Změny k lepšímu

● Spravedlivěji jsou rozdělovány „dotace“, přesněji finanční krytí závazku veřejné služby poskytované nemoc-

nicím z prostředků rozpočtu Královéhradeckého kraje.

● Změna Stanov Zdravotnického holdingu, a tím větší vliv majitele nemocnic (rady kraje) na řízení nemocnic.

● Stávající radní pro zdravotnictví prosadil to, na co jsme v době koaliční vlády s ČSSD upozorňovali s kolegou MUDr. Leošem Voborníkem a kolegyní Bc. Řezníčkovou a současně tlačili v daném na změnu.

● Nemocnice se již nepropadají do takové finanční ztráty jako v minulosti.

Podporovala jsem kroky vedené k lepšímu řízení nemocnic. Soudní či dohodovací řízení s pojišťovnami na doplacení financí za provedené výkony v nemocnicích (některé se zdárným koncem).

S čím jsem nesouhlasila

Rozkol nastal v názoru na pořizování technického vybavení a nákupu přístrojové techniky v souvislosti s výstavbou NA nemocnice. Zde se nelze dostat k přímým informacím o výběrovém řízení či o nutnosti nákupu. Nesouhlasím v záměru sloučení nemocnic pod jedno IČO dle předkládaného záměru. Nesouhlas s uzavřením lékárny v Horním Maršově. Zásadně jsem nesouhlasila s odvoláním ředitele Ing. Koudeleho z trutnovské nemocnice. Nesouhlasím ani s avizovaným odstoupením

➔

UNIE ČESKÝCH SPISOVATELŮ OCEŇOVALA

V sobotu 9. listopadu v budově Úřadu Středočeského kraje se uskutečnilo předávání cen Unie českých spisovatelů za rok 2019. Unii vede Karel Sýs.

Posláním Unie je vytvořit české společenství spisovatelů, literárních vědců, kritiků a vydavatelů umělecké literatury, zajistit a usnadnit šíření informací o uměleckých, organizačních i odborných záležitostech týkajících se oboru, pořádání mezinárodních akcí, s využitím stávajících informačních sítí vytvářet informační centra, zveřejňovat díla svých členů, poskytovat odborné konzultace a znalecké posudky, navazovat kontakty s obdobnými organizacemi v zahraničí atd.

V zasedacím sále krajského zastupitelstva se sešli jak ocenění, tak i jejich příznivci a členové Unie českých spisovatelů. V příjemné atmosféře s jemným humorem **Karla Sýse**, který celou akci provázel, bylo předáno osm ocenění. Mezi oceněnými byl například **František Ringo Čech** za odvážný provokativní humor. Ten si posteskl, že úroveň vyjadřování některých moderátorů v médiích je špatná, dochází k prznění našeho krásného a bohatého jazyka.

Největší ohlas asi mělo ocenění kolektivu jazykovědců (**Iva Klinderová**, **Nguyen Quyet Tien** a **Ivo Vasiljev** in memoriam) za vydání Velkého učebního česko-vietnamského slovníku. Tento šestidílný slovník, který má kolem 2000 stran a obsahuje 120 tisíc hesel, je

velkým dílem, které napomáhá k porozumění mezi Čechy a vietnamskými spoluobčany. Je obdivuhodná vytrvalost autorů, kteří na díle pracovali deset let a chtějí pokračovat v jeho vydávání. Tento počin velmi oceňuje vietnamská komunita u nás. Její zástupci se v hojném počtu předávání ceny účastnili a akcí obdarovali překrásnými květinovými koši. Další z oceněných **Oldřich Janota**, zakladatel nakladatelství Foibus, který dostal cenu Za vydávání publikací o české architektuře, zaujal svým nadšením a vytrvalostí při propagaci české architektury. Dále byli oceněni **Vlastislav Hnízdo**, autor středoškolských čítanek – Za

vědecko-pedagogickou literaturu, **Jiří Jírovec** – Za knihu *Sladký život*, Česká nadace 2000 – Za podporu kvalitní literární tvorby, fotograf **Jindřich Štreit** – Za jedinečné zachycení světa. Nakonec zaujal nejmladší z oceněných, a to historik **Michal Macháček** – Za objektivní zhodnocení osobnosti Gustáva Husáka.

V dnešní době je potřeba podporovat českou kulturu, zachycovat objektivem současného dění u nás a umělecky ho přetvářet. Národ, který nepečuje o své kulturní bohatství, je ztracen. Unie českých spisovatelů svými cenami vyjádřila podporu autorům, kteří jdou vlastní cestou bez ohledu na mínění maistreamových médií. Nepodbízí se a bojují za rozvoj jak českého jazyka, tak i jiných oblastí umění.

Věra ŽIŽKOVÁ

FOTO – František SARNA

Středisková výroční konference KSČM v Úpici se konala za účasti předsedkyně KV KSČM Věry Žižkové a předsedy OV KSČM v Trutnově Jaroslava Ondráčka. Jednání zahájil předseda František Bleha a podrobně hodnotil činnost střediska. Zdůraznil oslavy MDŽ v Úpici – největší v okrese, účast na pietách k osvobození naší země 1945, údržbu památníku v Odolově a další akce. Věra Žižková vyzvedla příkladnou činnost střediska v Úpici s nabídkou podpory KV hlavně v propagaci a v přípravě krajských voleb. V bohaté diskusi vystoupilo 12 přítomných. Radim Fryčka zdůraznil odhodlanost splnit úkoly usnesení.

FOTO a TEXT Petr HOJNÍK

➔ ředitelky náchodské nemocnice. Problémy v nemocnicích jsou stále stejného charakteru odvíjející se od nedostatku personálu, časté vyhoření lékařů a zdravotních sester. Chybějí finance na investice do zařízení, majetku a obnovy.

Čemu rozhodně věnovat pozornost

- Podporovat horskou a záchrannou službu. Podporovat rozvoj a vybavení ambulancí v rámci nemocničních zařízení, včetně jednodenních (aby si lékaři neotevírali soukromé ambulance mimo nemocnice).

- Podporovat snahu výstavby domů s lékařskou péčí pro seniory a dlouhodobě hendikepované.

- Být ostražití při dalším záměru sloučování nemocnic pod jedno IČO. Snažit se prostřednictvím poslanců o dotažení

v našich zdravotnických zařízeních nenastává, nestoupají zdravotní výkony).

- Zachovávat dostupnou péči ve všech „okresech“, včetně Broumova a Dvora Králové.

- Zabývat se v rámci koncepce zdravotnictví myšlenkou specializace na jeden vybraný obor v nemocnici. (Např. nemocnice Dvůr Králové umí dobře léčit urologické nemoci, proč tam nevybudovat specializované pracoviště a dělat tam dražší zákroky, které se jinak posílají do FNHK, rychnovská

nemocnice zas umí dobře ortopedické zákroky atd.)

- Nezapomínat, že obyvatelstvo Královéhradeckého kraje patří mezi nejstarší v ČR, proto se bude potřeba zaměřit také na domácí zdravotní péči.

- Snažit se více konzultovat potřebnost nákupu přístrojového vybavení.

Pro mne stále platí, že ve zdravotnictví nejsou klienti, ale pacienti, že k léčbě patří i empatický přístup lékařů a sester. Problémy ve zdravotnictví je potřeba řešit kompletně a na kraji bude vždy potřeba se rozumně domluvit mezi politickými stranami tak, aby nám, co jsme v roli pacientů, nebyl komplikován zbytečně život v době, kdy na tom nejsme zrovna nejlépe.

Lenka FIALOVÁ,
členka Zdravotního výboru
Zastupitelstva KhK

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ BILANCUJÍ

Střední školství je v rukách kraje

Oblast školství – vzdělávací a v mnohém i výchovná oblast – je nejednoduchá a už dlouhodobě nedobře řízená od vrchu, tzn. ministerstvem. Navrhované změny nejsou realizovány a s příchodem každé nové politické garnitury se pohled na vzdělávání mění. Jednou je to „maturita z matematiky ano“, netrvá dlouho a „ne je na stole“. Reforma financování se odkládala několik let, o špatných dopadech inkluze se s odbornou veřejností nechtělo diskutovat, hodnocení kvality se zúžilo na hodnocení správně vyplněných tabulek, formálního plnění různých rámcových a školních vzdělávacích programů, a tak bych mohla pokračovat. Proto učitelé stávkovali. Školství je hlavní náplní jednání výboru pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost.

Kraj nese zodpovědnost za síť hlavně středních škol, některých školských zařízení a některých škol „speciálních“. Zodpovídá za stav budov a vybavení pro výuku, za provoz. Již dlouhodobě je kritizován vysoký počet škol a nabízených míst v oborech ve vztahu k počtu absolventů základních škol a případných dalších zájemců o středoškolskou přípravu. S nabídkou oborů a s pokrytím v regionech nejsme spokojeni. Finance do škol směřují i od ministerstva (především mzdové prostředky) a připravenou, dlouho odkládanou změnu financování regionálního školství, jsme podporovali a teď bude potřeba „vyčistit“ případné nedostatky.

Velká redukce počtu středních škol

Krajské zastupitelstvo pouze koaličními hlasy odsouhlasilo před více než rokem redukci

škol. K našemu nemilému překvapení jinou variantu, než která byla projednávána ve výboru a Radou. Redukce je potřebná, ale to, co bylo předloženo, byly neprojednané kroky, ústupky starostům jednotlivých obcí, kroky řešící politicko-personální otázky pozic ředitelů. Nepodařilo se nám prosadit zkvalitnění sítě škol a učilišť dle potřeb zaměstnavatelů. Nepodařilo se nám prosadit formu sloučení některých středních škol ve všech případech. Polovina z navrhovaných kroků měla

formu splynutí, což je ekonomicky a organizačně velmi náročné. Paní náměstkyně do dnešního dne nepředložila dopady (hlavně finanční) tohoto kroku. Byla opakovaně žádána výborem. Většina „optimalizačních“ kroků se dotkla SOŠ a SOU. Otázka víceletých gymnázií nebyla vůbec řešena, byť slibována. Nedobry je i nárůst finanční podpory soukromých a církevních škol.

Stipendia a zaměstnavatelé

Při jednáních výboru pro výchovu a vzdělávání zaznívá i názor na zrušení stipendijní podpory vybraných učebních oborů. Pokud by k tomuto kroku došlo, bylo by to velmi špatné. Nedá se zmapovat zcela konkrétní přínos této podpory, která má svá přesná pravidla (žáci musí splnit prospěch, docházku, ...), ale bez ní by některé obory již

neexistovaly. Pro mě je jasný boj o udržení této podpory. V žádném případě by však nemělo dojít ke snižování kvality a hodnoty vzdělání reagujícího jen na požadavky zaměstnavatelů – zájem

je zejména o montéry, pracovníky na linkách... Dobré je, že pokračuje mnou rozběhnutý projekt společné prezentace škol a firem, oceňování spolupracujících škol a firem. Podpořili jsme projekt Zaměstnaný absolvent a vznik Paktu zaměstnanosti.

Investice do škol rostou

Úspěchem školství je, že se podařilo dokončit velké investiční projekty, které jsme však připravovali ještě v minulém volebním období (Polygrafické centrum v Poříčí u Hronova, Školní statek v Hořicích, dokončují se dílny na strojírní průmyslovce v Hradci Králové...). Za pochvalu stojí nárůst finančních prostředků do údržby majetku škol, pomáhaly fondy EU, i když stále není dostačující. Více peněz by mělo jít na obnovu výpočetní techniky v krajských školách, chybí v rozpočtu FP na vybavení učeben nastavitelným a i jiným nábytkem, i vybavení internátů by si zasloužilo obměnu. Je třeba zvýšit stipendijní podporu zdravotnických oborů, zlepšit čerpání evropských dotací, pokračovat v prohlubování spolupráce škol a zaměstnavatelů, zachovat finanční podporu učitelů odborných předmětů, učinit další změny v oborové struktuře – již došlo např. k utlumení oboru „Podnikání“. Velká pozornost by měla být věnována i obsahu vzdělávání a kvalitě vzdělávání, ale to bohužel není v kompetenci kraje.

Taňa ŠORMOVÁ,
členka Výboru pro výchovu,
vzdělávání a zaměstnanost

))) OTÁZKY PRO ZDEŇKA ONDRÁČKA, krajského zastupitele

Stalo se něco při jednání Krajského zastupitelstva KhK, co vás rozeznilo?

Rozeznilo je asi dost silné slovo. Nelíbí se mi způsob koaličního vládnutí a protlačování priorit jednotlivých politických subjektů. Tu úlitba církvím a náboženským společnostem, tu něco pro obec nebo okres, v němž bydlí ten či onen zastupitel a není zřejmý

důvod, a takto bych mohl pokračovat.

Nelíbí se mi také forma a řízení jednání zastupitelstva, které mi přijde někdy až chaotické. Je něco třeba i pochválit?

Dobře se mi komunikuje s radním pro majetek a v poslední době se také zlepšil radní pro zdravotnictví. *

Poslanec KSČM Zdeněk Ondráček se v uplynulých dnech účastnil Mezinárodního fóra veřejné diplomacie v ruském Volgogradu – „Dialog na Volze: mír a porozumění v 21. století“. Informoval zde o poškozování hrobů a památníků obětí druhé světové války. Při cestě na fórum navštívil 29. října také českého velvyslance v Moskvě.
FOTO – facebook Zdeňka Ondráčka

PRO DOBRÝ STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Co jsme slibovali a co se daří naplňovat

V programu KSČM pro životní prostředí jsme slibovali, že chceme předat budoucím generacím přírodu alespoň v takovém stavu, v jakém jsme ji převzali a že zlepšíme hospodaření s vodou v krajině. Nechtěli jsme výstavbu spalovny odpadů a naopak jsme chtěli zvýšit podíl tříděného odpadu v odpadovém hospodářství kraje.

Něco se nedalo čekat

Životní prostředí zaznamenává v posledních letech dynamický vývoj. Náš volební program předpovídal problémy s vodou, ale ne třeba masový výskyt kůrovce. Sucho, teplo a vítr vytvořily podmínky pro šíření kůrovce, v oslabených porostech se šířil opravdu rychle. Nejen v Krkonoších, kde jsem se byl osobně podívat, ale také v nížinách okolo Hradce schnou borovice i listnaté stromy. Kraj například vypsal dotační program pro obnovu holin vzniklých po těžbě kůrovcového dřeva. Pro letošní rok je to deset milionů a v příštím roce to bude stejná částka, kterou možná bude potřeba i navýšit (viz Krajánek 11/2019).

Kam s odpadem?

Nakládání s odpady má být složitější s předpokládaným zákazem skládkování od roku 2024, možná bude termín posunut. Nezbyvá než třídít odpad a zbytek by měl být ekonomicky i ekologicky využitý. Spalovny sice nechceme, ale ony jsou účelné, pokud je v nich spalován vytříděný spalovatelný odpad a pokud splňují ochranné limity. K tomu je potřeba na národní úrovni provést množstevní bilanci odpadu vhodného pro spalování a kapacitu již existujících spaloven. Možná zjistíme, že kapacita existujících spaloven je dostačující a bude jen potřeba vypracovat logistiku pro jejich využívání. Hlavní zodpovědnost kolem odpadů mají však obce. Kraj tu má funkci jen koordinační a může finančně přispět, například na techniku na kompostování aj. Kraj svoji dotační politiku bude vždy přizpůsobovat k aktuálním potřebám obcí a občanů. Koncepce kraje při nakládání s odpady nutně musí vycházet z nového zákona o odpadech, o jehož přípravě se hovoří již několik roků a termín schválení nelze předpovědět.

Voda v krajině

Pro komplexní pohled na problematiku vody v našem kraji byla vypracovaná studie Ucelené politiky samosprávy Královéhradeckého kraje k vodě. Bilancovat všechny zdroje vody a navrhnout opatření s předpokládanými změnami klimatu trvalo odborníkům 2,5 roku. Není mi známo, že by některý z ostatních krajů měl podobný materiál zpracovaný. My jsme tento materiál již projednali ve výboru pro

životní prostředí a zemědělství s doporučením jeho schválení v zastupitelstvu kraje ještě do konce letošního roku. Řešení v praxi bude vyžadovat velké prostředky z ministerstev zemědělství a životního prostředí. Předpokládám také, že problematika vody a sucha se stane jednou z priorit v novém programovém období EU a bude významně dotačně podporována.

Bude také záležet především na nás, abychom se rychle dokázali domluvit, zda a kde stavět vodní nádrže, jak řešit některá opatření s ohledem na vlastnické vztahy a mnoho dalších problémů. Dle mého názoru máme od slov k činům tradičně hodně daleko. Bylo by chybou, kdybychom jenom čekali, až odněkud přijdou dotační prostředky. Určitě bude nevy-

se masivně šíří počet chráněných vlků a ti působí velké škody zemědělcům. Kraj pro jejich kompenzaci v letošním roce již musel vynaložit 1,8 milionu korun z peněz poskytnutých ministerstvem životního prostředí. To je třikrát více než v minulém roce. Rovněž se vyskytují chránění bobří nebo vydry, rybářům působí škody kormorán, jehož odstřel je již povolen, ale je velmi náročný. Kde chráněné druhy živočichů nadměrně neškodí, lze s nimi bez problémů počítat. V některých případech ovšem bude nutné hledat řešení pro kompromis v zájmu ochrany přírody, občanů, zemědělců, myslivců, rybářů aj.

Co je možné v krajské politice pochválit

To, že se daří realizovat opravy a rekonstrukce silnic, investice ve zdravotnictví, sociální oblasti, školství, kultuře aj. je možné také proto, že jsme za našeho působení ve vedení kraje realizaci akcí zahájili, nebo je připravovali. Je nutné si uvědomit, že příprava investičních akcí od projektového záměru až k zahájení realizace trvá i několik let. Velmi často si proto uvědomuji, kolik naší práce

ZOO Dvůr Králové se chlubí nejen stylovým vstupem, ale též unikátním odchovem bílých nosorožců severních a jejich záchranou. FOTO – Alena KAŇKOVÁ

hnutelné na řešení problematiky najít také vlastní finanční zdroje.

Velmi by zadržení vody v krajině pomohla změna struktury pěstovaných plodin a zvýšení stavu chovaných zvířat, a tím i obohacení půdy o humus. Námětů pro řešení problematiky vody se podle místních podmínek najde mnoho, například vytváření remízků, mokřadů, optimalizace velikosti obdělávaných pozemků, celý soubor opatření vedoucí ke zkvalitnění zemědělské půdy a zamezení její eroze apod. Mnohdy to ani mnoho nestojí, jde většinou o ochotu problém řešit a uvědomit si naši váhu odpovědnosti.

Udržet rovnováhu

Udržení přírodních procesů v rovnováze není vždy snadné. Například na Broumovsku

obsaženo v akcích, které byly nedávno dokončeny, nebo se ještě realizují. To je realita, kterou si občané ani uvědomit nemusí. Výhodou pro současnou koalici je také to, že kraj má ve srovnání s minulým obdobím velmi příznivé příjmy z rozpočtového určení daní.

Velkou pozornost věnujeme také zdravotnictví. Krajské nemocnice například již delší dobu řeší vážný nedostatek lékařů a sester. Pro řešení tohoto problému byl založen Zdravotnický nadační fond, jehož jsem od počátku členem. V kraji již obdrželo 116 lékařů po ukončených studiích finanční příspěvek 100 až 150 tisíc korun za slib, že zůstanou tři roky pracovat v některé z nemocnic v našem kraji. Stejně tak existují založené

Pokračování na str. 7

V sociální péči kraje vyšší mzdy a více lůžek

Poslední jednání sociálního výboru se věnovalo především zajištění finančních prostředků na provoz sociálních zařízení. Sociální výbor jednal především o návrhu na navýšení dotací v rámci dotačního řízení na podporu sociálních služeb definovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., v platném znění, v Královéhradeckém kraji v roce 2019.

Protože státní dotace do rozpočtů krajů v oblasti sociální péče nekryjí finanční prostředky nutné pro provoz sociálních zařízení, muselo zastupitelstvo kraje při schvalování výsledků dotací na podporu sociálních služeb definovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., pro rok 2019 navýšit krajskou dotaci na celkovou výši 29 mil. Kč. Toto navýšení nebylo zapříčiněno chybou kraje, ale nárůstem cen energií a dalších vstupních nákladů, včetně mezd. Zde je namístě uvést, že si to lidé pracující v sociálních službách plně zaslouží, i když vládní navýšování mezd v měsíci listopadu, aniž by stát na navýšení něco přidal, je z hlediska plánování a rozpočtu organizací silně problematické.

Je pravdou, že dohadování o finanční prostředky pro veškerá sociální zařízení se v posledních letech stalo tradičním hitem. Od příspěvkových organizací,

přes terénní sociální služby, hospicovou péči až po neziskovky, všichni mají potíže. Celý problém tkví ve státním rozpočtu, který je vždycky stanoven pro sociální služby nakrop.

Pak, jak už bylo uvedeno, si vláda vymyslí navýšení mezd v sociální péči od listopadu, což není pokryto rozpočtem. Potom se zoufale shání prostředky na ministerstvu práce a sociálních věcí i v rozpočtu kraje. Pro ředitele našich příspěvkových organizací se pak bojí plánovat nějaké investice, protože z fondu investic jsou schopni si v závěru roku, když už je opravdu nejhůř, poněkud pomoci (dle zákonných možností).

Královéhradecký kraj má již několik let dlouhodobý i střednědobý plán sociálních služeb. Při hodnocení naplňování je sledovaná především oblast péče o seniory, řešení podpory pečujících osob, posilování kapacity pobytových odlehčovacích služeb pro seniory i služby pro zdravotně postižené osoby

a je jasné, že při vzpomínaných problémech je naplňování plánů mnohdy obtížné.

Přes uvedené potíže se kraj začal opět zabývat otázkou investic v oblasti lůžkové péče pro seniory ve třech hlavních bodech:

- realizovat přestavbu nemocnice v Opočně na pobytové zařízení pro seniory;
- realizovat rekonstrukci bývalého internátu hornického učiliště v Žacléři pro potřebu Domova důchodců v Lampticích;
- investičně připravit a dle možnosti realizovat domov pro seniory se zvláštním režimem (Alzheimer) v Borohrádku místo Albrechtic, kde obecní úřad výstavbu neumožnil. V Borohrádku by se mělo stavět na pozemku v majetku kraje.

Plány do dalšího období

Realizace nového pavilonu v Hajnici. Projekčně připravit nový pavilon v Domově u Biřičky (Nový Hradec Králové). Dokončit a rozjet domky pro další deinstitucionalizaci pro potřebu ÚSP Dědina v Opočně a Ústav sociální péče v Kvasinách. Podporovat města při zajišťování sociálních služeb vlastními prostředky – model Rychnov nad Kněžnou a Jičín.

Josef LUKÁŠEK,
člen Sociálního výboru
Zastupitelstva KhK

VÁNOČNÍ ZAMYŠLENÍ

Vánoce nás pohlcují dlouho před tím, než nastoupí pro nás v Čechách jejich nejdůležitější den, Štědrý večer – také den slunovratu. Proč trochu nepodlehnout, nepřemýšlet jaký, alespoň malý, dáreček nadělit pod stromeček, jak vyzdobit byt, dům, nebo i stromek v zahradě.

Přemýšlíme, co nám nadělil rok právě končící a co nám přinese rok příští. Vyhledky to často nejsou příliš barevné ani optimistické, tedy pro většinu z nás. Říkáme si, hlavně abychom byli zdraví a nemuseli do nemocnice, což je docela umění, když jsme ve stálém stresu. Hlavně aby bylo co do talíře a kam složit hlavu. Nájmy, daně, depéháčka na nás útočí ze všech stran, na někoho se valí úroky z dluhů, jinému už neprodloužili pracovní smlouvu. Příliš optimismu se v české kotlině nenajde. Proto ani nemyslíme na bližní, kteří už o střechu nad hlavou přišli a nastavují nám své ruce u nádraží, na náměstích, v parku... Jsou výsledkem této dvacetileté svobodné a láskyplné společnosti. Nezavírejte před nimi oči a občas je podarujte, i když peněz třeba propijí. Je to i problém nás,

kteří jsme nedokázali přesvědčit dělníky, sekretářky, architektky, učitele nebo lékaře a manažery, že i oni jsou pouhými námezdními silami a bohatství vytvořené všemi se k nim dostává velmi nerovnoměrně. Nemohou o něm rozhodnout, nijak jim nepatří. Bez ohledu na zemi, kde se dělníci dřeli, putují peníze jen ke 147 velkým společnostem světa, které shrábnou zisky. Bez ohledu na stav planety, jejího ovzduší, vody a úrodnosti půdy prosazují už globální zájmy, a když to jinak nejde, použijí zbraně nájemných národních armád – OSN ke svolení nepotřebují.

Abychom měli vše, co považujeme za důležité pro život, je nezbytná jedna podmínka, o které si dovolil zpívat jeden z Beatles v roce 1975. Dočkáme se někdy toho stavu? Se založenými rukama asi ne...

P. S. Jistě jste si všimli, že je zamyšlení psáno před dvaceti lety... A co se změnilo po dalších deseti? – Jen Milion chviliek se obává o polistopadovou demokracii. Chce posílit pravici tlakem demonstrující Letné a ultimáty. Demokracie si vážíme, ale kapitalismu ne.

Přeji hezké a veselé Vánoce. Mirka V.

VÝZVA

Krajský výbor KSČM Královéhradeckého kraje vyzývá čtenáře Krajánku a všechny občany, aby ve svém okolí zmapovali pamětní desky, sochy významných levicových osobností, osobností české kultury (např. typu Julia Fučíka, V. Vančury, Jana Švermy a dalších i obrozenců), nebo výrazně levicových regionálních osobností (místo narození, pobytu), pomníčky a hroby partyzánů a rudoarmějců. Desku, sochu a místo mohou popsat s udáním adresy a vyfotografovat, zaslat do redakce Krajánku – krajanek@volny.cz, zizka

vera@seznam.cz – nebo na adresu KV KSČM, Všeřdova 194, 500 02 Hradec Králové.

Jde o to, abychom o místech měli přehled a nedopustili zničení nebo odstranění desek, soch nebo hrobů.

(vha)

PRO DOBRÝ STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

➔ **Dokončení ze str. 5**

zdravotní stipendijní fondy pro zdravotní sestřičky v Jičíně, Rychnově, Trutnově a Náchodě, kde dostanou po ukončení studia 60 až 80 tis. korun, když nastoupí pracovat v našich krajských nemocnicích. Chtěl bych dosáhnout toho, aby část peněz dostávaly již při studiu.

Vzhledem k tomu, že se snažíme být konstruktivní opozicí, a takto jsme také vnímání, máme i my svůj podíl na úspěších kraje. Na druhé straně se snažíme v rámci našich možností ovlivňovat aktivitu kraje ve prospěch našich občanů. Je to složité, ale určitě to není marná iniciativa a občané si to často i uvědomují. Velmi mi vadí, že se v médiích o naší činnosti v zastupitelstvu kraje nemluví. Je to nepochybně součástí taktiky „o kom se nemluví, jako když není“.

Co mi vadí na rozhodování rady a zastupitelstva

V dřívějších volebních obdobích jsme byli zvyklí, že se před jednáním zastupitelstva konaly schůzky předsedů zastupitelských klubů, kde se projednávaly nejen body programu zastupitelstva, ale i jiné významné záležitosti. Toto se již dnes nedělá. Dále mi například vadí to, že se dle názoru našeho

klubu příliš vychází vstříc požadavkům církví. Nejsem spokojen s pomalým postupem prací na realizaci budování dálkových cyklotras. Jde například o trasu 02 Labská stezka, která má vést z Hamburku do Špindlerova Mlýna, nebo trasu 14 Odra – Nisa, která jde po území našeho kraje z Potštejna do Mladějova, Kladskou stezku a Příhraniční stezku. Celková délka těchto evropsky významných cyklostezek je přes 300 km a mohou významně přispět k rozvoji cestovního ruchu v našem kraji.

Otakar RUML,
předseda Výboru pro životní prostředí a zemědělství

MANIFESTACE VLASTENECKÝCH SIL LIDU

V sobotu 26. října 2019 se z podnětu Klubu českého pohraničí, Veteránů ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a dalších spolků sdružených ve Vlasteneckém fóru ČR uskutečnila v husitském městě Tábor manifestace občanů ČR. Této akce, konané pod záštitou prezidenta ČR Miloše Zemana, se zúčastnila i osmičlenná delegace členů KSCM a KČP z Jičína.

Významem celého setkání bylo nejen připomenutí 101. výročí vzniku Československa, ale především vyjádření podpory stále platným Dekretům prezidenta republiky dr. Edvarda Beneše a zamezit tak snaze o jejich neustálé prolamování. Po projevech celé řady významných řečníků, byl shromážděním přijat dokument **Táborský manifest** (vyšel v Haló novinách 1. 11. 2019).

Před vlastním příjezdem do Tábora, zajela většina delegací, stejně jako i ta naše, do Sezimova Ústí, kde jsme položili květiny u hrobu Hany a Edvarda Benešových.

Petr TYPLT

Videa z mítinku na adrese: [youtube.com](https://www.youtube.com) – *Prolomení dekretů prezidenta E. Beneše nedovolíme.*

www.kscmrhk.cz

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 19. Toto číslo vyšlo v prosinci 2019 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSCM, Všešrdova 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce, tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na výše uvedenou adresu, nebo na e-mail: krajaneke@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytisknuté příspěvky zasláné do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmrhk.cz>.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

KRÁLOVÉHRADECKO

Emilie Chymčáková z LKŽ Hradec Králové oslavila v listopadu výročí 85 let. Členky jí přejí dobré zdraví a pohodu. V prosinci oslavují sedmdesátiny **Václav Adam** z Předměřic n. L., **Blanka Hatašová** z Nového Bydžova a **Milan Kordek** z Hradce Králové. **Eva Doušová** ze ZO 13 HK ve ví svěřesti oslaví osmdesátiny. **Josef Hučík** ze ZO 42 HK oslaví 85 let. Zasloužených 95 let oslaví **Ladislav Mánek** z Třebechovic p. Orebem.

Všem jubilantům přeje OV KSCM pevné zdraví, spokojenost a pozornost bližních.

RYCHNOVSKO

Jaroslava Macháčová z Doudleb nad Orlicí oslaví 75 let a **Miroslav Šebesta** rovněž z Doudleb 60 let. Sedmdesátiny oslaví **Ladislav Gavula** Týniště nad Orlicí.

Mnoho štěstí a zdraví přeje OV KSCM Rychnov n. Kn.

TRUTNOVSKO

V Arnultovicích oslaví **Dagmar Bryknarová** 85 let a **Helena Pichlová** 65 let. **Jaroslav Lukášek** z Radvanic oslaví 35 let a rovněž **Zdeněk Koudelka** z Trutnova. Šedesátiny oslaví **Miroslav Baše** z Chotěvic.

Dobré zdraví, pohodu i štěstí přeje členové OV KSCM Trutnov.

JIČÍNSKO

Devadesátiny oslaví **František Šeps** z Vrchovin u Nové Paky.

OV KSCM mu přeje ještě pevné zdraví a pohodu do dalších let.

NÁCHODSKO

V prosinci se dožívá **Hana Jarešová** z Náchoda 80 let. ZO KSCM v Náchodě jí přeje vše nejlepší, mnoho zdraví a pohody v dalších letech. **Jaroslav Leppelt** z Teplic nad Metují oslaví 55 narozeniny, ZO KSCM v Polici nad Metují mu přejí hodně zdraví, štěstí a pohodu v dalších letech.

ROZLOUČENÍ

Dne 6. listopadu zemřela Hedvika Kokešová z Malšovic, dlouholetá věrná členka strany (od r. 1947). Moc jsme si jí vážili. Čest její památce!

ZO KSCM č. 36.

OD VÁNOC K PRAVDĚ

Vánoce se přibližují stále rychlejším tempem. Obchodní síť se předhánějí, aby nepromeškaly nástup koupečtivých občanů. Ježíšek bude letos obzvlášť bohatý, protože restituce, které obdržely církve od státu, byly tak „masné,“ že všichni, ať už Ježíšek, děda Mráz, nebo třeba všich-

PÁR VERŠŮ DO NOVÉHO ROKU

*Kdo by si nepřál,
aby se měl v roce příštím lépe,
aby nás nohy nebolely,
abychom si sami došli pro chleba,
jsme skromní,
žádný velký přepych nám netřeba,
jen nechceme,
aby ti,
co si z naší práce miliony
nakradli,
se nám do očí ještě vysmáli...*

Jiří KNOPP

POZVÁNKY

Spolu s čertíky přijede Mikuláš ve středu 4. 12. 2019 v 17 h do sálu HOTELU DOBRUŠKA, zve ZO KSCM.

Mikulášské soutěžení je připraveno na sobotu 7. 12. od 15 h. v Areálu chovatelů v Týništi n. O. Zve rodiče i děti MěstV KSCM

LKŽ Hradec Králové – Na prosinec je uspořádán zájezd spolu s Radou seniorů na kulturní vystoupení v neratovském kostele v Orlických horách, společně s Klubem seniorů. Odjezd 12. 12. ve 13 hodin od VČE v HK. Jen objednaní.

První schůzka v novém roce bude 9. ledna od 14 hodin v zasedáče u Švagerků. Přineste zbytky cukroví...

ni svatí, budou mít pro děti tolik peněz na dárky, že budou jistě spokojeni skákat po trampolínách a skandovat: kdo neskáče, není Čech.

Národ Čechů však spokojený nebude, protože se bude dále dělit na demokraty, nedemokraty, na svobodomyšlné, na anarchisty, na levé a pravé a možná i na nějaké jiné. Pravda je, že mnoho lidí neví vlastně, co jsou a kam patří. Mnozí z nich ani neví, co si s těmi slovy počít a co znamenají. Takový demokrat, jen křičí, že je demokrat a ukazuje na ty, kteří podle něho demokrate nejsou. Jiní se bijí v prsa a volají – hlavně, že máme svobodu, a tu si představují tak, že mohou všechno a jejich odpůrci, že nesmí nic. Svoboda znamená schopnost

se rozhodovat a jednat se znalostí věci, tedy – jak říkával prezident Havel – smysluplně.

Jestliže dovedeme svobodu do absurdity, pak se dostaneme k anarchismu, což je ničím neomezená svoboda jednotlivce. Anarchista odmítá státní moc a k prosazení svých cílů používá teror.

Mohli bychom si zopakovat a definovat, co je to vlastně pravda. Definovat pravdu není jednoduché. Dějiny nás přesvědčily, že stokrát opakovaná lež se stává pravdou. Jsme svědky událostí, že člověk, který něco řekne, co se nelíbí jiným, je nucen, aby se za své tvrzení omluvil. Je to těžké. Vy něco řeknete, co je částečně lež a částečně pravda, ale ve své omluvě musíte uvést, že jste lhal. Já vám řeknu, nemáme to do nového roku lehké.

Jiří KNOPP

SMĚJEME SE S KRAJÁNKEM

● Maminka budí syna, aby šel do školy, ale on, že nepůjde, že mu žáci nadávají a učitelé, že si z něho dělají legraci. Hele, koukej vstávat, houkne na něho máma, jednou jsi ředitel školy, tak do té školy jít musíš!

● Paní učitelka se ptá dětí, co dělají jejich tatínky. Říkají různá zaměstnání, až Pepíček prohlásí, že jeho tatínek cvičí v baru u tyče. Paní učitelka mu říká, že lže, že ví, že jeho tatínek je poslanec za ODS. No právě, povídá Pepíček – a já se za něho stydím, tak říkám raději tohle.

● Z okna blázince se dívají dva blázni na bouřku – hromy, blesky, prudký déšť. A ten jeden blázen povídá tomu druhému: *Vidíš, na tohle peníze mají, ale aby nás poslali studovat, na to prachy nejsou.*

● „Mami, můžu mít na Vánoce psa?“ „Na to zapomeň! Budeš mít kapra jako ostatní.“

● Prskavka prská, protože nemá ráda Silvestra.

● Pes pod vánočním stromečkem: „Teda, pániček se na Vánoce vytáhl! Který pes se může pochlubit, že mu na záchod zavedli elektrické osvětlení!“ (jik)

KRAJÁNKOVY DOBROTY Z JEDNOHO HRNCE

OŘECHOVÉ KUŘE

Pro 2 osoby:

● Mini kuřátko (500 g) ● 50 g vlašských ořechů ● 300 g brambor ● 200 g zakysané smetany ● máslo na vymazání pekáčku ● bílý pepř ● šalvěj ● sůl

Mleté ořechy osolte, opepřete a spojte

dvěma lžicemi zakysané smetany. Vnitřek kuřátka posypte špetkou šalvěje a naplňte ořechovou nádivkou. Otvor zajistěte svázanými stehýnkami a povrch osolte a okořeňte. Brambory nakrájejte na plátky, urovnejte osolené a opepřené do

vymazaného pekáčku, zalijte zbytkem smetany trochu zředěné mlékem. Navrch položte kuřátko a pečte zakryté. Jakmile změkne, odkryjte a nechte zrůžovět.

S velikostí kuřete násobte ostatní suroviny, můžete připravit až pro šest osob.

Vařila Taťána LANKAŠOVÁ

